

Výše uvedená slovesa jsou mnohovýznamová, zapamatujte si slovní spojení:

- снять кинó/zfilmovat, снять обувь/zout se, снять одéжду/svléci si šaty, снять фильм/natočit film, снять вину/obhájít se, снять комнату/pronajmout si pokoj (pozor na sloveso pronajmout někomu něco – сдать кому что), снять с работы/propustit z práce, снять швы/vyndat stehy, сняться в кинó / zahrát si ve filmu
- отnýť что у когó/odebrat co koto, отnýť mnógo vrémene/zabrat hodně času
- поднýть бунт/vzbouřit se, поднýть воротníк/vyhrnout límeček, поднýть голос/zvednout hlas, поднýть на смех/zesměšnit, vysmát se, поднýть настроение/zlepšit náladu, поднýть разговор/zavést řeč

5. Tvořte věty podle vzoru. Ve větách používejte částici врád ли:

Кто снимет чистые полотенца? (Настя – онá) → Настя снимет, а онá врáд ли снимут.

1. Кто обнимет Николая? (ты – вы) 2. Кто поднимет карандаш? (учитель – Ольга и Степан)
3. Кто отнимет у ребёнка нож? (родители – наяня) 4. Кто нас снимет? (я – гости) 5. Кто поднимет большой шкаф? (брать – ты) 6. Кто обнимет мальчика? (мы – онý) 7. Кто отнимет у неё зарплату? (шеф – коллеги) 8. Кто снимет интересный фильм? (режиссёр – я)

6. Slovní spojení přeložte a užijte ve větách podle vzoru:

снять ботинки → Когда ты наконéц снимешь ботинки?
Когда вы наконéц снимете ботинки?
Я ужé их снял./Я ужé их снял./Мы ужé их сняли.

поднять вопрос о сотовой связи, снять исторический фильм, отnýť u negó скейтборд, обnýť svých detéй, снять с работы Иванóva, подnýť разговор о повышении заработной платы, отnýť у Аинны мяч, обnýť bráta, снять квартиру в центре гóрода, подnýть rúky, отnýť у ребёнka игрóшки, снять с неё вину

7. Přeložte následující věty. Používejte slovesa снять, обnýть, отnýть a подnýть:

1. На подзим jsme natočili zajímavý film.
2. Proč učitel zvedl hlas?
3. Zabralo to hodně času.
4. Zvedni tuto tašku!
5. Kdy tě propustili z práce?
6. Vezměte mu nůž!
7. Nedávno si pronajali malý pokoj.
8. Zuj si boty a vyhrň si límeček!
9. Žena objala syna.
10. Zavedl řeč o novém obchodním centru.

БЕЖАТЬ/ВѢЖЕТЬ			
я	бегу	мы	бежим
ты	бежишь	вы	бежите
он, онá, онó	бежит	они	бегут

Запомните:

1. Tvary minulého času se tvoří pravidelně: (я, ты, он) бежал, (онá) бежала, (онó) бежálo, (онý) бежáli.
2. Tvary rozkazovacího způsobu: **беги!** **бегите!**
3. Sloveso бежать řadíme do skupiny pohybových sloves. Vidovou dvojicí s бежать tvoří pravidelné sloveso бéгать/béhat (бέгаю, бéгаешь, бéгают). Zapamatujte si, že obě slovesa jsou **nedokonávěho** vidu. Rozdíl spočívá v tom, že sloveso бежать označuje **jednorázový pohyb** (Ученík бежит в школу – Žák běží do školy), zatímco sloveso бéгать označuje **pohyb vícenásobný** (Ученík бéгает в школу – Žák běhá do školy). Stejný rozdíl je i u dalších sloves pohybu (нести – nosít, идти – ходить, вести – водить, лететь – letat atd.).

8. Куда вы бежите? Дополните правильные формы:

1. Сосед в магазин.
2. Я на работу.
3. Мальчик в школу.
4. Ты домой, а мы на дискотеку.
5. Вы на почту.
6. Он на вокзал.
7. Я на набережную.
8. Администратор в отель.
9. Мы в аптеку.
10. Все кудá-to
11. Кто за нами?
12. Заместители на встречу.

Подмíinkové věty (ЕСЛИ, ЕСЛИ БЫ, КОГДА) a věty s částicí ЛИ

Pozorně si přečtěte následující věty a jejich český překlad:

Если он об этом узнаёт,
всё испортится.

Jestli (když, jestliže) se o tom dozví,
všechno se pokazí.

Если не будет дождя,
мы пойдём гулять.

Jestli (když, jestliže) nebude pršet,
půjdeme se projít.

Мы ещё не знаем, будет ли
у нас завтра время.

Ještě nevíme, zdali budeme
(zda budeme) mít zítra čas.

Вы не знаете, приедет ли он
завтра?

Nevíte, zda přijede
(zdali přijede) zítra?

Pamatujte:

- Podmínkové věty jsou v ruštině tvořeny spojkami **если** (jestli, jestliže), **когда** (když), **если бы** (kdyby).
- POZOR!** U podmínkových vět dávejte pozor na použití českých spojek **jestli a -li!** Pokud tyto spojky můžeme nahradit spojkami **зда**, **здали** (viz tabulka v úvodu), potom se jedná o nepřímou otázku (nikoli o podmínkovou větu). Nepřímé otázky se v ruštině vyjadřují částicí **ли**. Pokud české spojky **jestli a -li** můžeme nahradit spojkou **jestliže**, potom jde o podmínkovou větu – v ruštině se spojkou **если** (viz tabulka v úvodu).
- Už víte, že v podmiňovacím způsobu je v ruštině pouze jeden společný tvar **бы** (я бы хотěl, ty бы хотела ... oný бы хотěli). Stejně tak je tomu i v podmínkových větách s podmiňovacím způsobem – jediným tvarem je spojka **если бы**:

Если бы я ничего не хотéл...	Kdybych nic nechtěl...
Если бы ты ничего не хотéл...	Kdybys nic nechtěl...
Если бы он ничего не хотéл...	Kdyby níc nechtěl...
Если бы онáничего не хотéla...	Kdyby nic nechtěla...
Если бы онóничего не хотélo...	Kdyby níc nechtělo...
Если бы мыничего не хотéli...	Kdybychom níc nechtěli...
Если бы выничего не хотéli...	Kdybyste níc nechtěli...
Если бы онýничего не хотéli...	Kdyby níc nechtěli...

- Rozdíl od češtiny v ruštině se částice **ли** píše zvlášť (bez spojovníku). Už bylo zmíněno, že částice **ли** se užívá v nepřímých otázkách (viz tabulka v úvodu). Nepřímé otázky bývají zpravidla uvozeny slovesy **спросить**, **знать** apod. Částici **ли** nemůžeme vyněchat:

Ты не знаешь, в комнате ли онý?	Nevíš, зда jsou v pokoji?
Мы не знаем, будет ли у нас врémá.	Nevíme, здали budeme mít čas.
Спросите, зайдёт ли к нам Cásha.	Zeptejte se, здали k nám Saša zajde.

- Částice **ли** se užívá i v tzv. **zdvořilostních otázkách** (přímé otázky), ve kterých ale tato částice není závazná (můžeme ji vyněchat):

Не хотите ли вы остаться у нас?	Nechcete u nás zůstat?
Не хотите ли вы поéхать с нáми в Москвý?	Nechcete s námi jet do Moskvy?

6. Podmínkové věty se spojkou **когда/кdyž** tvoříme obdobně jako v češtině:

Когда я болéю, я принимáю эти лекárства. Když jsem nemocný, beru tyto léky.
Когда емý бýло 20 лет, он занимáлся спортом. Když mu bylo 20 let, věnoval se sportu.

9. Spojte následující věty podle uvedeného vzoru. Používejte spojky **если, когда**:

Ты не помóешь рýки. Мы не бýдем кýшать. → **Если ты не помóешь rýki, мы не бýдем kýšать.**

- Он придет вόвремя. Я дам емý ключý.
- У нас бýdou dénýgi. Мы кýпим cótovýj telefon.
- Студénty býdou zanímáťsya spórtom. Онý садýt vše ekzámeny.
- Ты заболéешь. Ты пойдёшь k врачу.
- Молодожёny сnímut kvartíru. Родítele podáryt im díván.
- Дýda рассkájet ob ýtom na rabóte. Я не смogý yéxать v komandírový.
- Вы захотíte poéxать za graniču. Вам приđetsya ofórmít výzú.
- Сосédi otñimut u Andreja máčik.
- Он бýdet plákать.
- В библиotékah býdou kompýtery. Мы смóжем pólzovatся elektronými katalógami.
- Дочь не бýdet vladéť čéšským jazykó.
- Она не бýdet občáťsya c čéchami.

10. Věty z předcházejícího cvičení převeďte do minulého času a spojte pomocí spojky **если бы**. Tvořte podmínkové věty s podmiňovacím způsobem podle následujícího vzoru:

Ты не помýl rýki. Мы не покýshali. → **Если бы ты не помýl rýki, мы бы не покýshali.**

11. Spojte následující věty podle uvedeného vzoru. Používejte částici **ли**:

Я не знаю. Максým поéдет на dáchu. → **Я не знаю, поéдет ли Максým na dáchu.**

- Экспérty uznájout. Компýterizácia býdét возmóжna.
- Администрátor soobšít vám. Этот nómér zanýt.
- Я у него спрошý. Он uméet tançeváť.
- Дмýtrij poká ne znáet. Он vstrećitýsya c delovým partnërom.
- Сásha ne znáet. Он постýpit v vuz.
- Мы соobšít assisťéntu. Мы поobédaem c delovými partnërami.
- Спросí u врача. Нýжno prinimáť ýti tablétki.
- Вýce-premýér ne znáet. Этот proékt realizýtse.
- Узнájte u díréktora škóly. На slédujúcej nedéle býdut kaniýkulý.
- Турýsty iz Чéhii sprášivaot. Závtrak vchódit v stóimosty прожiváania.

12. Převedíte:

- Nejdříve se zaregistrírujete a poté zadáte svoji přezdívku a heslo.
- Napište smsku a ihned ji odeslete!
- Nejdříve musíte kliknout na tento odkaz.
- Co jste zapsali do sešitů?
- Můžete se pripojit ze svého notebooku k internetu?
- Zahrál si ve filmu.
- Promluvíme si mezi čtyřma